

miquel àngel llauger

comentaris, versos, perplexitats, troballes

L'Homo religiosus de Mircea Eliade

mllauger | 03 Setembre, 2012 16:36

(ressenya publicada a L'Espira, 2/9/2012)

Aquest text és la ressenya d'un llibre, tal com pertoca a la secció on apareix, però se'm permetrà que comenci amb quatre línies sobre casa editora que ens l'ofereix. Val la pena fer-ho: Fragmenta constitueix una experiència original, que promet una oferta d'interès ja des del seu plantejament: és una editorial que vol publicar, segons anuncia la seva web, llibres sobre religió des d'una perspectiva no confessional, o, dit d'una altra manera, "llibres no religiosos sobre religió". En cinc anys de feina han configurat un interessantíssim catàleg de llibres d'assaig i textos clàssics. *El sagrat i el profà*, de Mircea Eliade, n'és una de les últimes mostres.

Mircea Eliade, nascut a Bucarest el 1907, és un dels més reconeguts historiadors de les religions, i *El sagrat i el profà* és probablement el seu llibre més reeditat i llegit. Va ser escrit el 1956 per complir amb l'encàrrec de fer una obra divulgativa i breu sobre el fet religiós. Cal agrair a Fragmenta la iniciativa de publicar en català aquest clàssic que ens faltava. *El sagrat i el profà* resulta interessant, més enllà del punt de vista de la història de les religions, des de l'òptica de la filosofia, la psicologia o l'antropologia: un clàssic de la història de les idees. Al volum present, la introducció de l'andorrà Vicenç Mateu dona al lector les dades bàsiques de la figura, l'obra i el pensament d'Eliade, sense obviar els aspectes més controvertits, com la seva militància juvenil en una organització romanesa de caire feixista.

El llibre parteix de la contraposició entre el que l'autor anomena "dues maneres de ser en el món": la de l'home profà (aquesta invenció moderna, recalca) i el que ell anomenà l'*homo religiosus*. Amb la intenció de presentar allò que de comú hi ha a les diferents expressions de la religió, els quatre capítols del llibre tracen el perfil de l'essència de la religiositat: una concepció de l'espai en què tot s'ordena a partir del lligam amb la

Presentació

Què dir de mi? M'agrada la literatura, i he tengut la gosadia de perpetrar quatre llibres de versos i un de relats. Crec en allò que va dir Auden: que tenim el deure, no el dret, de ser feliços. També crec que el més important és no creure massa en la nostra importància: Ferrater va escriure que la vida és sempre, per a tots, una lliçó de modèstia.

Menú

- [Inici](#)
- [Arxius](#)
- [Àlbums](#)
- [Bloc de BalearWeb](#)

Cerca

Calendari

«	Setembre 2012	»				
DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Recentment

- [L'Homo religiosus de Mircea Eliade](#)
- [Appcusetes](#)
- [Mahmud Darwix: exili i lucidesa](#)

Categories

- [De llibres \[44\]](#)
- [General \[122\]](#)
- [Versos perversos \[14\]](#)
- [A la Gran Babilònia \[7\]](#)

Subscripció

- [RSS 0.90](#)
- [RSS 1.0](#)
- [RSS 2.0](#)
- [XML](#)

sacralitat, una concepció del temps basada en la reactualització ritual del temps mític dels orígens o de l'eternitat, la sacralitat dels elements naturals (la volta celeste, l'aigua, la terra, els arbres) i la santificació de la vida, és a dir, l'atorgament d'un valor sagrat a les experiències bàsiques de l'existència (la unió sexual, l'alimentació, la feina, el joc...).

El text d'Eliade és de naturalesa essencialment descriptiva, però inevitablement s'hi deixa veure una concepció de l'home i del món. Al nucli d'aquesta concepció hi ha la idea que la religiositat genuïna no és la de les religions "complexes i elaborades" (una denominació que no només inclou cristianisme, judaisme o Islam sinó la mateixa religió grega antiga) sinó la religió arcaica, la que es troba al "món veritablement primitiu dels caçadors, dels pastors nòmades, de les poblacions que encara viuen en l'estadi de la caça menor i la recol·lecció". Una altra idea central, en relació a aquesta, és que l'home actual és, per usar un mot de l'autor, "cripto-religiós": "L'home profà, tant si li agrada com si no, conserva encara les traces de l'home religiós". La pervivència de l'*homo religiosus* en l'home actual s'apunta, aquí i allà, amb referències comparatives que tenen el poder demostratiu que els atorgui el lector. Cap al final, i en una nota molt de l'època, recorre a l'últim cartutx:: l'home religiós, si no es manifesta enlloc altre, roman sempre "en les tenebres de l'inconscient", des d'on pot fer-nos recuperar la plena vivència religiosa.

Mircea Eliade diu, en un pròleg a l'edició francesa que aquest volum recull, que el llibre "té el perill de semblar l'expressió d'una nostàlgia secreta per la condició ja passada de l'*homo religiosus* arcaic, nostàlgia que és aliena a l'autor." Val a dir, al respecte, que Eliade dissimula molt bé que no existeixi una tal nostàlgia: de tant en tant se li escapen valoracions en el sentit que les religions "elaborades" són un empobriment respecte a la religiositat original, i que l'home profà és una passa més en aquest empobriment. És aquí on és més difícil que el lector (profà) actual sintonitzi amb el pensador romanès: ¿qui pot enyorar, per exemple, una cosa com "una vida sexual santificada"? Res d'això, naturalment, no lleva interès a la lectura, ni encert a l'editorial per la publicació.

Mircea ELIADE. *El sagrat i el profà*.

Fragmenta Editorial.

Barcelona, 2012.

253 pàgines

18 €

 [De llibres](#) | [Anterior](#) | Comentaris (0) | Retroenllaços (0)

Comentaris

Afegeix un comentari

ATENCIÓ: no es permet escriure **http** als comentaris.

Els comentaris són moderats per evitar spam. Això pot fer que el teu escrit tardi un poc en ser visible.

Tema

Text

El teu nom

Email

Envia